

Año
1551

inviolabiliter obseruari decreuimus.
 Primò diuisimus, ac præsentium tenore diuidimus, disiungimus, ac separamus conuentus & loca edificata, & edificanda in partibus Indiarum, que dicuntur *EL PERU*, à iurisdictione, authoritate, seu quacumque præsenta colligatione, aut obligatione, à Prouintia nostra Sancte Crucis, & à Prouintia Sancti Iacobi Indiarum, instituimusque, ac præsentium tenore substitutam esse declaramus patriam illam vnam Prouintiam à præfacis omnino separatam, & distinctam, que appelletur. Ac præsentium tenore appellari volumus: *Prouintiam Sancti Ioannis Baptiste*: cui terminos assignamus, à portu nominis Dei ad Panamam, & deinde discurrendo per costam, sive littus usque ad portum de Guatemala inclusuè. Itaque Prouintia de Nicaragua sit prædictæ Prouintiæ Sancti Ioannis cum Prouintia del Peru usque ad flumen argenteum, à mari quo dicitur del Norte usque ad mare del Sur, cum insulis, & terra sitina repertis. Itaque à portu de Acclla usque ad flumen argenteum exclusuè est Prouintia Sancte Crucis. Quam Prouintiam volumus, & præsentium tenore, & authoritate Apostolica declaramus, gaudere omnibus priuilegijs, & gratijs, ac immunitatibus, authoritate, ac iurisdictionibus, quibus aliq. Prouintiæ nostri Ordinis, authoritate ordinaria, vel extraordinaria iuris ac facti, vel consuetudinis gaudere consueuerunt.

Huius Prouintia sic separata, & instituta deditus, ac præficiimus. & præsentium tenore, quatenus denuò opus eset, damus, ac præficiimus Reuerendum patrem fratrem Thomam de Sancto Martino Magistru, in Priorem Prouintiale, cum omni authoritate solita dari huiusmodi Prouintialibus in nostro Ordine institutis, tam in capitibus, quam in membris, tam in spiritualibus, quam in temporalibus edificandi noua lexa, instituendi conuentus, confirmandi Priores nouos, & absoluendi, & omnia alia & singula exequendi, que huiusmodi Prouintiales facere, & exequi consueuerunt.

Insuper declaramus, ac instituimus præsentium tenore, instituo, & declaro authoritate Apostolica nobis in hac parte concessa, præfatum Prouintialatus officium, pro hac vice dumtaxat, per octo annos a notitia præsentium durare, & in casu, quo ipse fatus Prior Prouintialis Magister Thomas sic a nobis institutus, antequam nostræ

letteræ illi presentarentur, è vita discedere, aut alio euentu amoueri, sive etiam ante præfatum terminum octo annorum, eum mori, vel amoueri coatigerit, eius loco tenore præsentum, authoritate Apostolica, pro hac vice dumtaxat, ei subrogamus venerandum Patrem Fratrem Ioannem de Olias, quem tunc Prouintiale virum declaramus, cum omnibus conditionibus, & clausulis præmissis, qui tamen non habebit durare, nisi usque ad tempus præfinitionis primo Prouintiali, videlicet, quod residui erit octo annorum. Casu autem quod prædictus Frater Ioannes de Olias infra dictos octo annos moreretur, vel amoueretur, tunc volumus, & declaramus, electionem Prouintialis pertinere ad Priores, & socios, seu Vicarios domorum, secundum tenorem constitutionum, quantumcumque & quomodocumque conuentus essent pauci, authoritate Apostolica nobis in hac parte concessa statuimus, & declaramus, licet domus, seu loca Ordinis in illis partibus non habeant numerum duodenarium fratum, non propterea censeatur non habere vocem, nec posse eligere Priorem, sed quotiescumque habuerit numerum quatuor fratrum habentium vocem secundum tenorem constitutionum, quod possint sibi elegere Priorem, & socium pro Capitulo Prouintiali, & reliqua omnia facere, & singula que alij conuentus, & domus Ordinis potuerunt, & consueuerunt facere, tam circa negotia Ordinis, & Capituli Prouintialis & generalis pertractanda, quam circa alia.

Tenore præsentium autoritate Apostolica, prout supra statuimus, concedimus, & liberaliter impertimur. Quod quando contigerit, Priorem Prouintiale eligere, postquam fuerit electio celebrata canonice & legitime secundum tenorem constitutionum nostrarum, illico præfatus sic nominatus & electus sic confirmatus, officiumque suum possit exercere cum omni jure & plena authoritate solita dari huiusmodi Prouintialibus in nostro Ordine institutis & confirmatis. Volentes nihilominus, quod teneantur quamprimum, & omni diligentia ac sollicitudine scrutinium, seu modum & formam electionis, qualitatis personæ dirigere ad Reuerendissimum Generale, ut ipse ad amissum habeat cognitionem omnium factorum & gestorum in simili electione, nec non qualitatum persona electæ, ut ipse sua prudentia habeat solemnem confirmationem dirigere in scriptis, & confir-

mare facta, vel etiam si opus eset, omnia mutare, & annullare, & præfatum Prouintiale absoluere.

Ordinamus, atque statuimus, quod Priores Prouintiales sic electi, ut supra, necno Priores conuentuales in huiusmodi officijs durant, iuxta morem Prouintiae Hispaniz, videlicet, Priores Prouintiales per quatuor annos, & conuentuales per tres annos. Eadem Priori Prouintiali à nobis instituto, sive cucumque alteri successori eligendo, ut supra concedimus, & facultatem damus, ac liberaliter impertimur, ut possit dispensare, cum illegitimè natis ad Prelaturas, & ad omnia alia officia, quando, & quomodo iudicauerit expedire. Et etiam cum Paribus, qui in pœnas grauioris, vel grauissimæ culpa incurrerint: ita tamen quod quandocumque contigerit ei, vt præfata authoritate, in casibus qui consueuerunt ordinariè ad Reuerendissimum Generalem, aut Capitulum generale pertinere, teneatur præfatus Prouintialis quantotius Reuerendissimo Generali id intimare, & per processum legitimum omnia acta, & rationes redere, vel ad minus Capitulo generali proximo celebrando, postquam ea contigerint, ut à præfato Reuerendissimo Generali, vel Capitulo habeant confirmationem, vel irritationem, corum, quæ fecit. Eo tamen tempore medio gaudebunt illi Fratres, sic absoluti & dispensati, gratijs, & immunitatis illis à præfato Prouintiali concessis. Quod si per biennium distulerit Reuerendissimo Generali talia intimare, volumus, quod præfate concessiones, seu absoluciones, in pœnam huiusmodi negligentia, sint irritate & inane.

Volumus, ac ordinamus, ut in ciuitate, que dicitur Regum domus in conuentum erigatur, sub titulo sancte Marie del Rosario. Monemusque, ac volumus, quod præfatus Prouintialis, seu Prouintiales futuri quam citius poterit, in predicta ciuitate, & conuentu, seu in illo, ubi de consilio discretorum iudicauerit expedire, habeat ponere studium, in quo in artibus, & Theologia, cum omni diligentia statuantur letores, qui gaudebunt immunitatis, & dispensationibus, prout ipse Prouintialis, seu Prouintiale Capitulum iudicauerit expedire. Nolumus tamen, quod pro nunc graduentur ibidem Fratres, vel crecentur Magistri, quousque Prouintia deuenierit ad numerum conuentum, & Fratrum conuentorem huiusmodi promotionibus, & per Capitulum generale fuerit ordinatum.

Hac igitur sunt, que pro omnium vestrum consolatione, & salute pro augmendo Ordinis, & regulari obseruancia iuuanda, ordinanda, & statuenda censemus, rogantes Deum nostrum, & vestrum quemlibet, & omnes simul in interiori ho-

Pro-
vincia
del Pi-
ru.

mine

ne vere ordinaret, reformaret, ac sanctificaret. si enim ipse custodierit ciuitatem, frustra gibunus, frustra ordinamus, & declaramus. Operetur ille in nobis velle, & perficere, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras, ut abinderis magis in opere, ac consolatione Spiritus Sancti, ad edificationem corporis sui quod est Ecclesia, donec argenteo ipso occurramus obniam in vios perfectos ad similitudinem vite Christi esu.

Lect. Fratres mei, sciamus, vobis officia magna esse aperrum, & difficultates incredibilis inimicus homo subministrat, sicut vobis colluctatio aduersus carnem, & sanguinem, & aduersus principem mundi diuini, & tenebrarum harum. Scitis tamen opus vestrum vere Apostolicum esse, & dignum Petru, & Paulo, Dominico, alijsque antiquissimis Patriarchis, qui, si viuerent, non dubium est, quod personaliter vobis cum essent, iaborarent, insudarent, vos dirigentes, ut unum ouile fiat, & unus pallor. Quicunmo credendum est, eos sic mortuos non minus vobis fauere, vos inspirare, atque ad cuncta quæ saluti tantorum populorum concernunt, dirigere, & inflammare. Sentite igitur in vobis, & tamquam fideles Apostolorum administratores, incipi ope- ratione summa charitate prosequimini. Qui plures vobis eum sunt, quam cum aduersariis, & plus virtus potest, quam vicium, plus Deus, quam Diabolus. Confortabitur fides incipita in Indiis, laboribusque vestris roboretur, & exaltabitur: Deo nostro erit laus, honor, & magestas, Ordini Predicatorum ampliatio, & gratia, Vobis autem ministri Dei nostri, ac Religiosis cultoribus merces, ac premium infinitum, modo toto corde, animo, ac attentione verba à me subiungenda per nomen Domini nostri Iesu Christi, per quod vos adiuro, obsecro, ac contestor, cordibus vestris hereant semper, diu nocteque præ oculis habeatis.

Non inter vos ingrediatur ambitio, non cupido, seu lethigia gubernandi, sed vera humilitas, nulla sed existimatio, sit decoro vestris, sit consolatio, & habitus. Mihi credite, filij in Christo Iesu, ambitio ea est, qua huiussemper contendit vos peccare, ac fructum ingentissimum impicare. Capidatatem rerum terrenarum auri, argenti, quibus forte illa Regio sat is abundat, cumquoniam ignem aufigite: ea enim non fugientes aggreditur, incendit, & inflamat, medullasque spiritus consumit, deuotionem omnesque animi virtutes destruit, ne caecum

que serum Dei ex Religioso mercatore, ex deuoto, ac rerum diuinatum contemplare, militare iniquum raptorem facit, ac demum ex Angelo Diabolum rapit, & transformat. Fugite igitur auaritiam, quæ est idolorum seruitus, & nemo se seducat sub colore subueniendi parentibus, fratribus, alijsque in necessitate constitutis. Diaboli haec sunt artes, & venena, clamante Apostolo: Qui talia agunt, Regnum Dei non consequentur. Sepeliant mortui mortuos suos, seruus Dei Dominu suo inferuiat, orationibus parentibus & consanguineis faueat: quoniam talia sunt Religiosis adiuncta, & efficaciora super aurum, & topazium. Provinciales tales ambitionem & auaritiam sequentes puniant, perseguantur, & destruant, humiliibus, & terrena abdicantibus sit seruus, & minister, sicuti & nos omnes erimus. Quibus omnem fauorem, auxilium, & vires nostras pollicemur, semper aderimus, semper que ad utilitatem, & honorem conduceat ex qui parati sumus, largiente Dominu nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula. Amen. In quorum omnium fidem, & robur presentes propria manu subscriptas sigillo officii nostri muniri mandauimus. Datum Romæ in conventu nostro Sancte Marie super Minervam, quarta Ianuarii, millesimo quingentesimo quadragesimo. Frater Augustinus Recuperatus de Faenza. Assumptionis nostre anno primo. Regulata folio 363.

Frater Bernardus de Gruso.

CAPITVLO VIII.

- 1 La Provincia del Piru se diuide en cuatro.
- 2 Los conventos y vicarias que tiene.
- 3 El numero de Religiosos.
- 4 Priores del convento de Lima.
- 5 Provinciales.
- 6 Lectores de Theologia.
- 7 Presentados.
- 8 Maestros.

DE S D E su fundacion fue vna soberana Provincia, lo que agora son quatro. Esta division se comenzó en el Capitulo general, que se celebro en Salamanca, año de mil y quinientos y cincuenta y uno, siendo Maestro general el reverendissimo Padre fray Francisco Romeo Calisto penso, que mando, que hasta que tuiesse

trinas de Indios, en cuya administracion, y predicacion, y conversion tiene ocupados mas de ochenta Religiosos, que juntos con los que asisten en los conventos son en numero quatrocientos, poco mas o menos. Los que han hecho profesion en ella son muchos: porque solo el convento de Lima hasta el año de mil y seyscientos y treze tenia quinientos y cincuenta y vn Religiosos profesos admitidos a la profesion por los Piores siguientes.

Fray Juan de Olias. Fray Isidro de San Vicente. El Maestro Fray Domingo de Santo Tomas. Segunda vez. Fr. Pedro de Toto. El Presentado Fray Alonso de la Cerda. Fr. Pedro de Toro, seguda vez. El Maestro Fr. Domingo de Santo Tomas, tercera vez. Fray Juan Bautista de la Roca. Fray Francisco de San Miguel. El Maestro Fray Tomas de Arguedo. El Maestro Fray Antonio de Herbias. El Presentado Fray Alonso de la Cerda, segunda vez. Fray Domingo de Loyola. Fray Alonso Guerra. Fray Getonimo de Cervantes. Fray Luys de la Quadra. Fray Tomas de Morales. Fray Alonso de Sotomayor. El Presentado Fray Augustin Montes. El Maestro Fray Salvador de Riberia. El Maestro Fray Juan de Lorenzana. El Presentado Fray Francisco de Vega. El Maestro Fray Augustin Montes, segunda vez. El Maestro Fray Diego de Hojeda. El Maestro Fray Miguel Adriano. El Maestro Fray Salvador de Riberia, segunda vez. El Maestro Fray Feliciano de Silua. El Presentado Fray Reginaldo de Lizarraga. El Maestro Fray Domingo de Valderrama. El Presentado Fray Antonio Martinez. El Maestro Fray Salvador de Riberia, tercera vez. El Maestro Fray Augustin de Vega. El mismo segundo vez, no aceptò. El Presentado Fray Nicolas de Aguero. El Presentado Fray Christoval Guerrero, renunciò. Fray Salvador Ramirez.

Los Padres Provinciales a quien estos Padres Piores, y toda la demás Provincia estuvieron sujetos, son los siguientes. El Maestro Fray Tomas de San Martin, fue nombrado por ocho años. El Maestro Fray Domingo de Santo Tomas año de mil y quinientos y cincuenta y tres. El Presentado Fray Gaspar de Caruajal fue electo dos veces: la primera, año de mil y quinientos y cincuenta y siete: y la segunda, dos años despues, año de mil y quinientos y cincuenta y nueve. El Padre Fray Francisco de San Miguel, año de mil y quinientos y

Tiene esta Provincia setenta y tres do-

sesenta